

Remissammanställning, Kyrkohandboksförslaget av 2016

2017-11-19

Remissunderlag

Underlaget består av 616 inkomna remissvar har, antingen i form av elektronisk enkät, eller i form av fritextsvar. En sammanställning har presenterats av Kyrkokansliet (Dnr Ks 2015/1245) där dock inte fritextsvarens kvalitativa kritik integrerats statistiskt. Man har däremot försökt koda fritextsvarens synpunkter vid sidan av den kvantitativa redovisningen av enkätsvaren (s. 8: "Därefter har en analys gjorts som omfattar såväl svaren i form av fasta svarsalternativ som fritextsvaren från de olika inbjudna remissinstansernas samt spontanremissernas synpunkter.")¹.

Kategorier och kvalitetskriterier

Vid kyrkomötets öppnande 2014 menade Ärkebiskop Jackelén med anledning av den då omdebatterade kyrkohandboksprocessen: "vi kan inte nöja oss med mindre än en handbok som håller högsta kvalitet i såväl text som musik".² Detta är en rimlig målsättning och har tagits som given utgångspunkt i följande sammanställning. Målsättningen medför att endast alternativen "bra" respektive "i hög grad" i enkätsvarens skala kan räknas som tillräckligt bejakande för att infria den "högsta kvalitet" som Ärkebiskopen efterfrågat. I Kyrkokansliets sammanställning har allting ovanför svarsalternativet "varken bra eller dåligt" respektive "varken i hög eller låg grad" slagits samman till ett alternativ, men detta är inte förenligt med den ambitionsnivå som Ärkebiskopen föreslagit.

Tolkning av enkät- och fritextsvar

Empirin som genererats i remissomgången omfattar totalt 616 remissvar (däribland 272 fritextsvar). En sammanställning som presenterats av kyrkokansliet omfattar enkätsvaren,

¹ <https://www.svenskakyrkan.se/default.aspx?id=1511474>

² <http://cdn-http.ungap.com/svenskakyrkan.tv/kyrkomotet/2014/20140923-1/20140923-164016/Kyrkomotet20140001.mp4> (tidpunkt i inspelningen: 00.22.32)

och anges nedan under resultat.³ Eftersom fritextsvaren inte vägts in i denna kvantitativa analys har dessa tolkats enligt kvalitativa bedömningar efter ett antal återkommande kritikpunkter från fritextsvaren. Kategorierna är induktivt hämtade från fritextsvaren, och är kategorier som kan identifieras som de mest frekvent återkommande kritikpunkterna, samt de som tydligast gett utslag i fritextsvarens formuleringar:

1. Kritik mot enkätens utformning
2. Övergripande kritik mot språket
3. Övergripande tankar om liturgiskt språk
4. Kritik mot försök till inklusivt språk
5. Menar att handboksförslaget inte uttrycker kyrkans lära
6. Kritik mot nattvardsteologi
7. Förordar att KHF 2016 inte antas
8. Kritik mot gudstjänstmusik A (revision)
9. Kritik mot gudstjänstmusik B
10. Kritik mot gudstjänstmusik C
11. Kritik mot gudstjänstmusik D
12. Kritik mot gudstjänstmusik E

I värdering och definitioner av gränsvärdena för att notera kritik i dessa kategorier har bedömningen varit att alla synpunkter som antingen till omfattning eller komplexitet bedöms kräva genomgripande ombearbetning för att kunna åtgärdas och uppnå förbättrat resultat bedömts hamna under gränsvärdet för den högsta kategorin i enkätsvaren ("bra" respektive "i hög grad"). Principen har varit att vara generös i bedömning av mindre problem och kritikpunkter, som möjligen skulle kunna åtgärdas med mindre insatser och korrigeringar. Dessa har om inte annan omfattande kritik på samma område framförts inte bedömts hamna under gränsvärdet för "bra" respektive "i hög grad". Hade dessa kriterier bedömts strängare, hade alltså antalet remissinstanser som kan anses bejaka förslaget blivit avsevärt lägre.

Fritextsvaren har registrerats som kritik på ovannämnda punkter i de fall kritiken bedömts vara genomgripande, antingen direkt avvisande, eller krävande omtag eller omfattande revidering.

³ <https://www.svenskakyrkan.se/default.aspx?id=1511474>

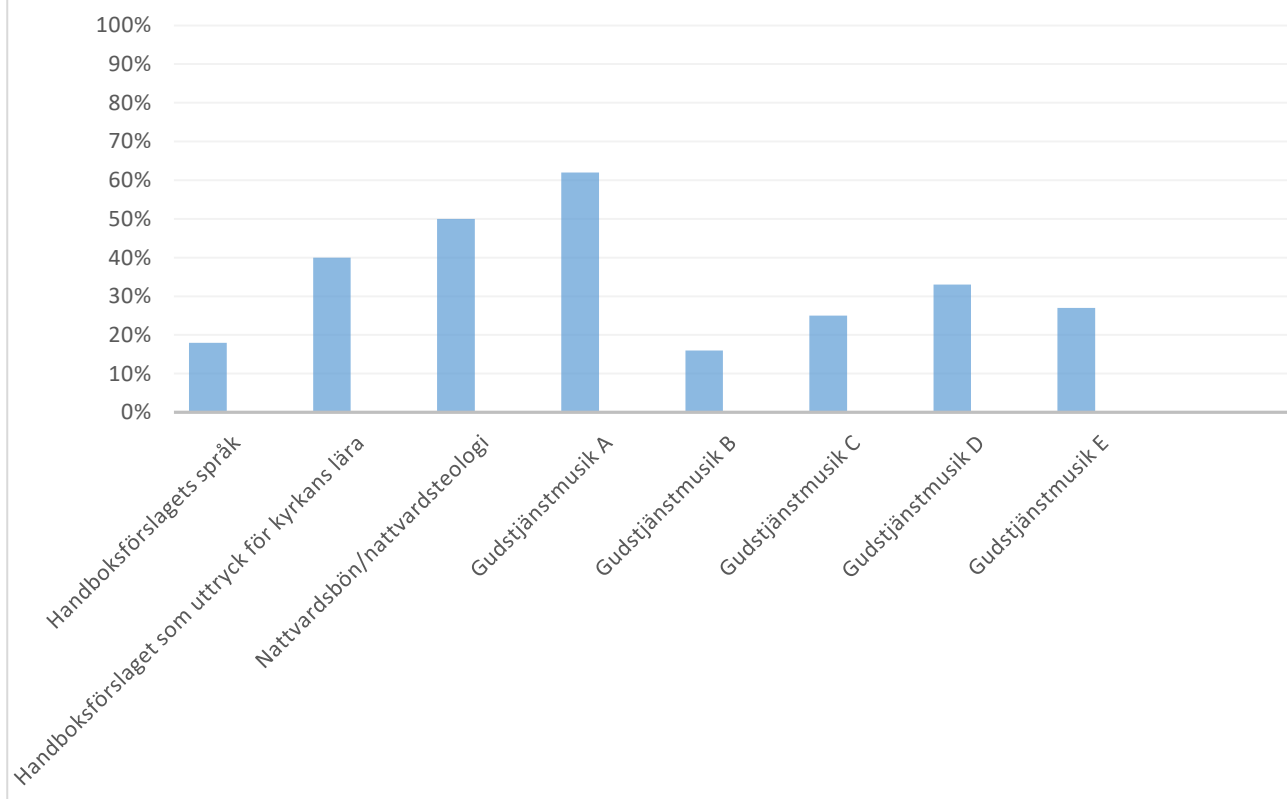
Resultat

Utfallet av endast enkätsvaren ger följande siffror i kategorierna "bra" respektive "i hög grad" (andelen fritextsvar anges i separat kolumn, detta är ett viktigt material som kunnat leda till betydande förbättringar, men som inte tillåtit påverka slutversionen KHF 2017 i nämnvärd grad). Antalet kritiska fritextsvar är mycket högt, och i en kvalitativ analys skulle de innebära att procentsiffrorna blivit väsentligt lägre än nu. Dock har sådan omräkning inte gjorts här, eftersom det bedömts som en viktig poäng att använda exakt samma data som Kyrkokansliets sammanställning redovisat som grund för sina tolkningar.

Bedömningsmoment	Bejakande enkätsvar (av max 379) "bra" respektive "i hög grad"⁴	Fritextsvar
Handboksförslagets språk	18 %	114 kritiska fritextsvar
Handboksförslaget som uttryck för kyrkans lära	40 %	27 kritiska remissvar
Nattvardsbön/nattvardsteologi	50%	68 kritiska fritextsvar
Gudstjänstmusik A	62 %	79 kritiska fritextsvar
Gudstjänstmusik B	16 %	87 kritiska fritextsvar
Gudstjänstmusik C	25 %	82 kritiska fritextsvar
Gudstjänstmusik D	33 %	92 kritiska fritextsvar
Gudstjänstmusik E	27 %	92 kritiska remissvar

⁴ <https://www.svenskakyrkan.se/default.aspx?id=1511474>

Remissinstanser som ger stöd för antagande av kHF 2016

Bilaga

Bilagt denna sammanställning finns alla fritextsvar bedömda enligt ovan (i Excel-format).

<http://www.kyrkligdokumentation.nu/oberoendegranskning2.xlsx>

www.kyrkligdokumentation.nu